

Mantereen tilalla käytetään Holistic management -johtamisjärjestelmää. Siinä tuotannon ja toiminnan suunnittelu lähtee yrittäjän ja luonnon tarpeista.

20

Marianna ja Janne Keränen aloittivat lypsykarjan pidon nollasta. Heidän tilansa on kahdessa vuodessa noussut maidontuotannon kärkitilojen joukkoon.

32

ELÄIN

Pellervo

Sisältö 7 • 2023

Maatilalla

- 10 Luonnosta iloa ja toimeentuloa Huljalan Tupalassa
- 32 Määrätietoisella työllä tulosta
- 42 Harkittuja uudistuksia ja lisänä vuokranavetta
- 52 Monta sukupolvea kantanut kartanomeijeri

TEEMA: Talous & rakentaminen

- 24 Uusi navetta kaksinkertaisti tuotannon
- 29 Navetta edullisesti itse tehden
- 38 Sianlihan tuotannon ennakoidaan pitävän pintansa

Eläinterveys & hyvinvointi

- 16 Kastrointikipua on tärkeää lievittää
- 19 Parempi hyvinvointi kastroitavalle porsaalle

Työtä & taloutta

- 9 Bovaer hillitsee metaanin tuotantoa
- 20 Yrittäjän ja luonnon tarpeet ohjaavat tuotantoa
- 46 Kuivikettilanne vaatii nopeita toimia
- 50 Karjan kouluttaminen parantaa työturvallisuutta

Vakiot

- 3 Pääkirjoitus: Samassa veneessä
- 49 Kolumni: Onnellisten saari
- 58 Sarjakuva Ansulin farmi

KANNEN KUVA: HARRI TARVAINEN

Mika ja Laura Hämäläinen viljelevät muun muassa avomaan vihanneksia, kasvattavat itäsuomenkarjaa ja myyvät tuottamaansa lihaa suoraan. Päätökset tilan tulevaisuudesta pohjautuvat vahvaan taloudelliseen harkintaan.

10

29

Pudasjärveläisten sisarusten Henna ja Marko Tolosen yhden robotin navetan hinnaksi tuli 520 000 euroa. Kustannussäästöjä syntyi oman työn ja puutavaran käytöllä.

+ TEEMA
Talous & rakentaminen

38

Kesän 2023 tuottajahintojen lasku ja kulutuksen lievä lasku yhdessä tuotantopanosten epävarmuuden kanssa haastavat sianlihan tuotantoa.

Pääkirjoitus

Samassa veneessä

KOTIMAISEN ELINTARVIKKEKETJUN rahavirta nousi vuonna 2022 lähelle 18 miljardia (ennakko), kun se on lähes edeltävät kymmenen vuotta pysytellyt melko tasaisesti 17 miljardin euron tuntumassa. Näin kertoivat PTT, Luonnonvarakeskus (Luke) ja Reimu econ järjestämässään webinaarissa Ruokaketjun toimivuus ja arvonmuodostus. Rahavirta kuvaa suomalaisten kaupoissa ja ravintoloissa elintarvikkeisiin ja alkoholittomiin juomiin käyttämää rahamäärää vuoden aikana. Lisäksi siihen lasketaan elintarvikkeiden ja maataloustuotteiden vienti. Julkisia hankintoja lukuun ottamatta se sisältää siis kaiken sen rahan, jota markkinoilta ketjuun tulee.

Suurin ansio vuoden 2022 rahavirran kokonaissumman hyppäykseen on tietenkin ruuan hinnan nousulla, koska kahdessa vuodessa ruuan hinta on noussut noin viidenneksen. Se puolestaan johtui pääasiassa kaikkien kustannusten kasvusta läpi koko ketjun.

Kyseinen rahavirran kasvu on myös valunut ketjussa alaspäin, aina ruuan tuottajalle asti. Ehkä vähän nihkeästi ja viiveellä, mutta kuitenkin. Myös rahanjaossa ketjun sisällä on tapahtunut pientä liikettä oikeaan suuntaan, esimerkiksi kaikkien lihatuotteiden hinnasta tuottajien osuus on noussut 25 prosentista 29 prosenttiin lokakuusta 2020 huhtikuuhun 2023.

Isoja ruuan hinnan nousuja on ollut aiemminkin; vuosina 2010–2012 ruuan hinta nousi 20 prosenttia. Silloinkin se johtui kustannusten noususta, mutta erotuksena nykytilanteeseen oli se, että kustannusnousu voitiin siirtää hintoihin ilman että se vaikutti ruuan kysyntään. Vuosikymmen sitten kuluttajien ostovoima oli hyvä, kun taas nyt se on hyytynyt.

Rahavirta ei kuitenkaan kuvaa kannattavuutta, eikä viime vuoden kasvukaan paljoa lämmitä. Niukkuutta on jaettu, koska vuodesta 2012 vuoteen 2021 elintarvikeketjun hintamuutoksista puhdistettu kasvu oli tasan saman verran kuin Suomen väestönkasvu, 0,4 prosenttia. Masentavaa. Koko ketjuun olisi saatava lisää rahaa, mutta mistä?

Viennin kasvu tulisi kotimarkkinoilta saatavan rahan päälle. Sekään ei ole helppo ratkaisu, ja takamatkalla ollaan, hävisihän esimerkiksi Venäjän vientikaupan tyrehtymisen myötä maidon vientituloja 300 miljoonaa euroa. Positiivistaikin silti löytyy, kuten suomalaisen siipikarjanlihan vientihyväksyntä Kiinaan; sen myötä kotimaiset lihatalot pääsevät aloittamaan Kiinan-viennin ensi vuonna. Jatketaan samalla linjalla ja lisätään edelleen panostuksia vientiin, samassa vientiveneessä olemme koko ketju. Pidetään se pinnalla!

ANNE PENTTILÄ
TOIMITUSPÄÄLLIKKÖ

Vastaava päätoimittaja

Anna Malk
040 069 9614

Toimituspäällikkö

Anne Penttilä
044 222 6884

AD

Minna Aho
040 156 9162

Ulkoasu

Heli Nokkala
040 764 5754

Tuottaja

Rita Lahti
040 688 3305

Tilajaapalvelu

020 413 2636,
tilaukset@pellervo.fi

Tämän lehden kirjoittajat: Eeva-Kaisa Pulkka, Markku Pulkkinen, Ann-Helena Hokkanen, Mari Heinonen, Claudio Oliviero, Anna Valros, Tuula Kukkola-Räinä, Jussi Savander, Reijo Pirttijärvi, Pasi Saarnivaara, Aulikki Alakangas, Kati Susi, Sirpa Palokari • **Näköislehti** pellervo-e-lehdet.fi • **Mediamyynti** Saarsalo Oy, Niina Tuulaskoski, niina.tuulaskoski@saarsalo.fi, 041 313 1047 • **Toimitus** PL 77, 00101 Helsinki, maatilapellervo@pellervo.fi, etunimi.sukunimi@pellervo.fi • **Julkaisija** Pellervo-Media Oy • Aikakausmedia ry:n jäsen • **Painopaikka** PunaMusta Oy ISSN 2242-6396 • Tämän lehden tilaajarekisteriä voidaan käyttää suoramarkkinointitarkoituksiin.

